

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022202349
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:0022202349.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci navrhovateľky J. U., rod. A., nar. X.X.XXXX, bytom A. XX, v konaní právne zastúpená JUDr. Mariánom Havrilom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Nám. Slobody 13, Michalovce proti manželovi N. U., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, v konaní právne zastúpený JUDr. Miroslavom Vidovencom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Nám. Osloboditeľov 1, Michalovce, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej Y. P. U., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce, č.k. 2P/87/2022-63 zo dňa 10.01.2023, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II., IV., VI.
- Zrušuje rozsudok vo výrokoch V. a VII. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava práv a povinností na čas po rozvode manželstva k mal. Y. P. U..

2. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. Súd manželstvo navrhovateľky J. U., rod. A., nar. X.X.XXXX a manžela N. U., nar. XX.X.XXXX, ktoré bolo uzavreté dňa 2.10.2013 v Y., ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Y., zväzok C., ročník XXXX, strana XXX pod poradovým číslom XX rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloletú Y. P. U., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Otec a matka sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otca je povinný prispievať na výživu maloletej Y. P. U., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 250 Eur mesačne, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

V. Otec je oprávnený sa s maloletou stýkať každý párnny kalendárny víkend od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. s tým, že otec je povinný v stanovený deň a v stanovený čas si maloletú prevziať od matky a stanovený deň a stanovený čas maloletú matke vrátiť v mieste bydliska matky.

VI. Návrh otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti súd zamieta.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností voči mal. dieťaťu na čas po rozvode manželstva odôvodnil tým, že nariadenie striedavej starostlivosti oboch rodičov nie je v záujme mal., vzhľadom k neschopnosti oboch rodičov spolu komunikovať ohľadom potrieb mal. Y. a dohodnúť sa na podstatných otázkach súvisiacich s osobnou starostlivosťou. Súd mal za to, že rodičia nie sú schopní eliminovať prejavy svojich narušených vzťahov do tej miery, aby to nemalo negatívny dopad na mal. dieťa. Okrem toho súd rešpektoval názor mal. Y., ktorá si striedavú starostlivosť neželá ako aj skutočnosť, že otec pracuje v F. a hoci deklaruje, že o mal. vie zabezpečiť osobnú starostlivosť, súd mal o tom pochybnosti. Vo vzťahu k určeniu výšky výživného súd mal za preukázané, že príjem otca je 1.600 Eur mesačne a oprávnených potrieb mal. Y.. Styk upravil v najlepšom záujme maloletej. Trovy nepriznal.

4. Proti výrokom II. až VI. rozsudku podal odvolanie otec maloletej podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v jeho napadnutých častiach, nariadil striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov k maloletej, alternatívne rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil súdu na ďalšie konania za účelom doplnenia dokazovania. Pokiaľ by bol odvolací súd iného názoru a ponechal zverenie maloletej v osobnej starostlivosti matky, aby rozšíril určený styk otca s maloletou aj počas týždňa a znížil výšku výživného.

5. Matka a kolízny opatrovník vo svojich písomných vyjadreniach k odvolaniu navrhli rozsudok v jeho napadnutých častiach potvrdiť ako vecne správny.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnutý rozsudok postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že v časti sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku a v časti je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania.

7. Otec v odvolaní namieta správnosť záveru súdu prvej inštancie o nevhodnosti nariadenia striedavej starostlivosti.

8. Medzi kritéria, ktoré musia všeobecné súdy z hľadiska nutnosti rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa v konaní o úpravu výchovných pomerov vziať do úvahy, patria najmä (1) existencia pokrvného putá medzi dieťaťom a o jeho zverenia sa do starostlivosti usilujúcou osobou; (2) miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej ktorej osoby; (3) schopnosť osoby usilujúcej o zverenie dieťaťa do starostlivosti zabezpečiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby; a (4) želanie dieťaťa [porov. tiež ods. 52 a nasl. Všeobecného komentára č. 14 Výboru pre práva dieťaťa č. 14 z 29. 5. 2013 o práve dieťaťa na to, aby jeho najlepšie záujmy boli prvoradým hľadiskom (General comment No. 14 on the right of the child to have his or her best interests taken as primary consideration), 2003, CRC/C/GC/14.]. (bod 19 Nálezu ÚS ČR z 25.6.2014, sp.zn. I. ÚS 2482/13).

9. Súd mal za to, že nariadenie striedavej starostlivosti nie je v záujme mal. Y. z dôvodu narušenej komunikácie medzi rodičmi a rozdielnosti ich predstáv na výchovu maloletej. Rodičia by totiž podľa Ústavného súdu nemali riešiť svoje nezhody bojom o dieťa či jeho prostredníctvom, ale naopak hľadať predovšetkým na jeho záujem byť v starostlivosti oboch rodičov a hľadať najvhodnejší spôsob, ako dieťaťu vytvoriť harmonické a láskyplné prostredie, umožňujúce mu bez negatívnych vplyvov jeho záujem realizovať. Je však nesporné, že zlá či priam konfliktná komunikácia medzi rodičmi môže mať negatívny vplyv na osobnostný rozvoj dieťaťa. Preto vo výnimočných prípadoch, kedy ani pokusy o nápravu zo strany súdov nemali na zlepšenie komunikácie vplyv, môžu súdy striedavú starostlivosť vylúčiť. Musia pritom zistiť, na strane ktorého z rodičov leží príčina nevhodnej komunikácie, a zohľadniť toto zistenie pri zverovaní dieťaťa do starostlivosti iba jedného z rodičov. Dieťa by tak malo byť zverené do starostlivosti práve toho z rodičov, ktorý je ochotný s druhým z rodičov komunikovať a nebrániť mu v styku s dieťaťom. (Nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. I.ÚS 1554/14 z 30. 12. 2014)

10. Odvolací súd na rozdiel od záveru súdu prvej inštancie má za to, že samotná konfliktná komunikácia medzi rodičmi nepostačuje na vyslovenie záveru o nemožnosti nariadenia striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Tak, ako je to uvedené v citovanom náleze ústavného súdu, súd pred prijatím takého záveru je povinný skúmať príčiny nevhodnej komunikácie a na strane ktorého rodiča spočívajú. Taktiež súd nesmie rezignovať na pokus o nápravu takého stavu. Z vykonaného dokazovania takáto aktivita súdu prvej inštancie nevyplýva.

11. Je však potrebné dať za pravdu súdu prvej inštancie, že medzi kritériá, z ktorých je potrebné pri určení formy osobnej starostlivosti vychádzať je aj názor dieťaťa a schopnosť rodiča zabezpečiť osobnú starostlivosť. Významnú pozornosť je potrebné venovať názoru dieťaťa a jeho želaniu. Za predpokladu, že je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho názor považovať za zásadné vodiace kritérium pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Súčasne však nie je možné, aby všeobecné súdy postoj maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby svoje rozhodnutie založili výlučne na jeho želaní, a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku z 9.5.2006 č. 18249/02, body 57-59). V prípade mal. Y. bol jej názor zisťovaný prostredníctvom súdu, kde sa jednoznačne vyjadrila, že jej striedavá starostlivosť vyhovuje. V súlade s konštantnou judikatúrou ESLP ako aj súdov SR je potrebné považovať jej názor za jedno z najdôležitejších kritérií pri rozhodovaní súdu. Y. mala v čase výsluchu X rokov, svoj názor vyjadrila jasne a zrozumiteľne. Rovnako predtým sa vyjadrila pred kolíznym opatrovníkom, kde uviedla, že by chcela ostať bývať s mamkou, kde si zvykla, a tiež uviedla, že ocko je málo doma. Kolízny opatrovník a konajúci súd zisťoval jej názor v neprítomnosti rodičov, mal. Y. nevykazovala žiadne známky manipulácie zo strany matky. Svoj názor vyjadrila jednoznačne a opakovane. Ďalšou dôležitou okolnosťou, ktorá má vplyv na rozhodovanie o forme osobnej starostlivosti je schopnosť rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Z obsahu vykonaného dokazovania vyplýva, že otec mal. Y. pracuje v zahraničí a mal. je v čase jeho neprítomnosti v domácnosti otca spolu s jeho rodičmi, ktorí tam tiež bývajú. Tieto skutočnosti napokon vyplynuli aj z výpovede mal. Y., ktorá pred súdom uviedla, že otec je doma málo a čas trávi so starými rodičmi, keď nie je doma. Odvolací súd nespochybňuje právo starých rodičov podieľať sa na výchove mal. vnúčať, avšak ich starostlivosť o dieťa nemôže kompenzovať ani nahrádzať osobnú starostlivosť rodiča. Otec sa síce vyjadril, že v prípade nariadenia striedavej starostlivosti by ukončil prácu v zahraničí a vrátil sa domov, takéto deklarovanie do budúcnosti nepostačuje, je potrebné pri rozhodovaní vychádzať zo stavu v čase rozhodovania súdu. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k zvereniu mal. Y. do osobnej starostlivosti matky v súčasnosti ako najvhodnejšie riešenie. V prípade, ak na strane otca dôjde k zmene pomerov spočívajúcich v zmene miesta výkonu práce, je možné o nariadení striedavej starostlivosti uvažovať do budúcnosti. V súčasnosti je podľa názoru odvolacieho súdu najviac vhodná široká úprava styku s otcom.

12. Otec odvolaním napáda výšku súdom určeného výživného. Má za to, že súdom určené výživné nevychádza zo skutočne zistených potrieb dieťaťa ani skutočne zistených príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov. Matka v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce, sp.zn. 23P/88/2022 vyčísliła výdavky na mal. Y. na sumu 350 Eur mesačne. Matka pracuje ako upratovačka s príjmom vo výške 480 Eur mesačne, čo zodpovedá minimálnej mzde. Otec pracuje na základe živnostenského oprávnenia ako zvärač, jeho príjem predstavuje sumu 1.600 Eur mesačne v čistom. Pre konkretizáciu výšky výživného vzal odvolací súd podporné do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky - Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom tzv. tabuľkové výživné, ktoré je uverejnené na <https://www.justice.gov.sk/agenda-ministerstva/rodinnopravna-agenda/>. V kontexte uplatnených odvolacích námietok odvolací súd uvádza, že tabuľkové výživné je prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach. Zákonná úprava pre aplikáciu tabuľkového výživného nie je dôvodná, keďže nemá záväzný charakter, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. Životnej etape dieťaťa prvý stupeň ZŠ, veku dieťaťa X-X . rokov veku oprávneného prislúcha pri neexistencii ďalšej vyživovacej povinnosti štandardne 20 % z čistého príjmu povinného rodiča. Pri ustálenom príjme otca vo výške priemerne 1.600,- eur takto určené výživné predstavuje sumu 320 Eur mesačne. Súdom určené výživné je pod touto hranicou (15,6% príjmu povinného rodiča), preto nie je možné ho považovať za neprimerane vysoké.

13. Odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov vo vzťahu k výrokom II. IV. a VI.. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

14. Je však potrebné dať za pravdu odvolateľovi, ktorý namieta, že súdom určený rozsah styku je nedostatočný, čo do rozsahu ako aj nedostatočne odôvodnený. Súd sa pri odôvodnení úpravy styku obmedzil iba na konštatovanie, že styk upravil striktne, aby v budúcnosti nedochádzalo ku komunikačným nezhodám medzi rodičmi a reflektoval názor dieťaťa.

15. Úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná a odvolací súd nemá za to, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova maloletého dieťaťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, aby sa tento rodič s maloletým dieťaťom nestretával, resp. stretával vo veľmi obmedzenom rozsahu.

20. Jedným z výrazných prostriedkov pre zabezpečenie spoluúčasti druhého rodiča na výchove a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča je pochopiteľne, aby pri styku s dieťaťom len pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Na druhej strane, úlohou rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytvárať vhodné podmienky pre tento styk a to najmä vedením dieťaťa k správne vzťahu k druhému rodičovi. Byť spolu znamená pre rodiča a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj napriek nezhodám vo vzťahoch medzi rodičmi. Ako vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (čl. 9 ods. 3 a čl. 18 ods. 1). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojím dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života (styku medzi rodičom a dieťaťom), musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Kritéria pre rozhodovanie o zverení dieťaťa do starostlivosti sa analogicky uplatnia aj v prípade rozhodovania o styku. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené, a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Pokiaľ všeobecné súdy rozhodujú o úprave styku, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, a teda ak je rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takáto úprava je spravidla vždy v "najlepšom záujme dieťaťa", pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané.... Vo všeobecnej rovine je možné súhlasiť s doktrínalnym záverom, že "styk by mal byť stanovený v rozsahu, ktorý umožní nerezidentnému rodičovi v dostatočnej miere participovať na bežných každodenných záležitostiach dieťaťa, rovnako ako na jeho voľnočasových aktivitách. (viď uznesenie ÚS ČR, sp.zn. I.ÚS 955/15 z 14. 3. 2017).

12. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec prejavuje o dcéru záujem. Dieťa do odchodu matky zo spoločnej domácnosti vyrastalo s oboma rodičmi, ota pozná a má k nemu vytvorený citový vzťah, ktorý je potrebné budovať a naďalej upevňovať. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú okrem iného aj podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami. Premietnutím tohto kritéria v praxi je aj určenie rozsahu styku dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej

starostlivosti tak, aby tento styk bol rovnocenný a rovnoprávny s oboma rodičmi. Z obsahu spisu vyplýva, že otec má pre osobnú starostlivosť o dcéru v rozsahu upraveného styku vytvorené vhodné podmienky, má záujem ju vykonávať. Za takýchto okolností je určenie rozsahu styku v rozsahu každého druhého víkendy nepostačujúci a v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Keďže súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nedostatočne vysporiadal s elementárnymi predpokladmi pre úpravu styku, založil tým jeho nepreskúmateľnosť. Z tohto dôvodu pristúpil odvolací súd k zrušeniu tejto napadnutej časti rozsudku postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

13. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude doplniť dokazovanie a určiť dostatočne široký styk tak, aby negatívne nezasahoval do plnenia školských a mimoškolských povinností dieťaťa a zároveň zohľadnil pracovné povinnosti otca. Čím podrobnejšie bude styk upravený (vrátane úpravy počas sviatkov a prázdnin), tým viac bude eliminovaný konflikt rodičov.

14. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).